

## HISTORIA DE LA RADIO I LA TELEVISIO

Codi  
20765

Professora responsable  
JOAN M. SOLÀ

Quart semestre

1. La invenció de la telegrafía sense fils: context científic i social. Inicis de la radiodifusió: de la radioafecció a la radiomania. Naixament de les primeres estacions. El model europeu i el model nord-americà. La ràdio als països totalitaris. Les mesures legislatives als diferents països. Els equips tecnològics i els primers programes. La consolidació de la ràdio comercial. Les primeres experiències televisives.
2. La radiodifusió a l'Estat espanyol. El primers anys. Context social i polític de les primeres experències. Els ràdio-clubs i les estacions de radioaficionats. La consolidació de la radiodifusió. La ràdio en el període republicà. Les emissores locals de petita potència. La ràdio al servei de la normalització lingüística. Evolució tecnològica. La nova oferta programàtica: la informació i la publicitat radiada.
3. La ràdio com a arma de guerra. La utilització de la ràdio a la Guerra Civil. Mesures legislatives. Adequació de la programació. El paper de les estacions d'ona curta. La desaparició del català a la ràdio. Els nacionals donen una gran importància a la ràdio i creen la seva xarxa d'estacions. La ràdio esdevé el principal mitjà d'informació de masses. La ràdio a la Segona Guerra Mundial.
4. La reorganització dels sistema radiodifusor un cop acabada la guerra. La Política radiodifusora del nou règim: marc jurídic i polític. L'oligòpoli radiodifusor. La programació radiofònica s'adapta a la nova situació. La informació, monopoli de RNE. Innovació tecnològica: el magnetòfon i el transistor. La creació de TVE: estructura, finançament, tecnologia i programació. TVE arriba a Barcelona. Integració de TVE a la xarxa d'Eurovisió. Els primers programes.
5. El boom televisiu. La inauguració dels estudis de Prado del Rey. Canvis en el consum radiofònic. La racionalització del sistema radiodifusor. El plan Transitorio de Ondas Medias. Els primers programes en català. La inauguració de la segona cadena de TVE. L'evolució tecnològica i programàtica. Els centres regionals de TVE.
6. Els darreres anys de la televisió franquista. La ràdio i la televisió durant la transició. El naixament de Ràdio 4 de RNE. La liberalització de la informació radiofònica. El plan Técnico Transitorio de FM. Les ràdios lliures i les ràdios municipals. L'experiència de la televisió local i comunitària.

## OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

Coneixer la història de la ràdio i la televisió a l'Estat Espanyol. El fenomen radiofònic i televisiu s'analitzarà dins el context social i polític del país i es farà referència al context internacional. D'altra banda, es repassaran els principals models radiodifusors del països europeos l'experiència nord-americana.

## PLA DE TREBALL

Els alumnes hauran de fer un treball d'investigació sobre algun punt del programa de l'assignatura. En l'avaluació d'aquesta investigació es tindrà en compte la metodologia, les aportacions de fonts documentals, el tractament, etc. Tanmateix, els alumnes hauran de superar una prova escrita al final del curs.

## BIBLIOGRAFIA

- ARIAS RUIZ, Anibal. *La televisión española*. Madrid, publicaciones españolas, 1970.
- BAGET HERMS, Josep M. *Historia de la televisión. (1956-1975)*. Barcelona: Feed-back ediciones, 1993.
- BAGET HERMS, Josep M. *18 años de TVE*. Barcelona: Diáfora, 1975.
- BASSET, Lluís (ed). *De las radios rojas a las radios libres*. Barcelona: Gustavo Gili, 1981.
- BERTRAND, Claude-Jean. *La televisión en Estados Unidos*. Madrid: Rialp, 1992.
- BRIGGS, Asa. *The BBC. The first fifty years*. New York: Oxford University Press, 1985.
- COLIN, Armand. *La guerre des ondes*. París: Payot, 1985.
- DOGLIO, D. ; RICHERI, G. *La radio. Origini, storia, modelli*. Milano: Mondadori, 1980.
- DOUGLAS, George H. *The Early Days of Radio Broadcasting*. London: McFarland, 1987.
- DOUGLAS, Susan J. *Inventing American Broadcasting 1899-1922*. Londres: The Johns Hopkins University Pres, 1987.
- EZCURRA, Luis. *Historia de la radiodifusión española. Los primeros años*. Madrid: editora Nacional, 1974.
- FRANQUET, Rosa. *Història de la radiodifusió a Catalunya*. Barcelona: edicions 62, 198.
- GALAN, Luís, *Después de todo. Recuerdos de un periodista de la Pirenaica*. Barcelona: Anthropodos, 1988.

- GARCIA JIMENEZ, Jesús. *Radiotelevisión y política cultural en el franquismo*. Madrid: CSIC, 1980.
- GARITONAENDIA, Carmelo. *La radio en España*. Bilbao: S.XXI, UPV, 1988.
- GIRO, Xavier. *Conflictos de televisión a Catalunya 195-1990*. Barcelona: Diputació. Cl.legi de Periodistes, 1992.
- HALE, Julian. *La radio como arma política*. Barcelona: Gustavo Gili; 1975.
- HUBER, Richard. *La RFA et sa television*. París: INA, 1988.
- LEWIS, Peter M.; BOOTH, Jerry. *El medio invisible*. Barcelona: Paidos, 1992.
- MUNSO, Juan. *50 años de RNE. Escrito en el aire*. Madrid: RTVE, 1988.
- NUÑEZ, Oscar. *La radio sin fronteras. Radiodifusión exterior y comunicación de masas*. Pamplona: Universidad de Navarra, 1980.
- OJALVO, Andrée. *La grande Bretagne, et sa télévision*. París: INA, 1988.
- PALACIOS, Manuel. *Una historia de la televisión. Arqueología y modernidad*. Madrid: Fundación Caja de Madrid-Telefónica, 1982.
- PARROT, Jacques. *La guerre des ondes*. París: Plon, 1987.
- SANTISTEBAN, Rafael. *Aquí, radio Sevilla*. Sevilla: Castillejo, 1991.
- SENDALL, Bernard. *Independent Television in Britain*. V.I., V.II, V. III, Gran Bretaña, Macmillan, 1982.
- SORIA, Carlos. *Orígenes del derecho de la radiodifusión en España*. Pamplona: Universidad de Navarra, S.A., 1974.

